

(1920 – 2010)

HASAN KURT

SAVLI HASAN Çavuş, 1920 Isparta Sav doğumludur. Barlalı Bahri Çağlar Ağabeyin damadı, Demirci Salih'in de bacanağıdır. Hasan Çavuş defalarca Hz. Üstad'ı görme saadetine ermiş, senelerce Hüsrev Ağabeyin hizmetini deruhte etmiş, İslamköylü Hafız Ali ağabeyin de vefatından az önce son sözlerini dinlemiş tarih hazinesi bir şahsiyettir. Çok sempatik, samimi, hasbî ve çok zeki bir insan... Hitabesi, hafızası fevkalâde tesirli ve kuvvetli. Askerliğini 'Çavuş' olarak yaptığı için Isparta'da Hasan Çavuş olarak biliniyor.

1993 senesinde Sav köyünde ilk tanışmamızda bizi önce Mustafa Gül ağabeyin kabrine, sonra Risale-i Nurları Sav'a ilk getiren Hacı Hafız'ın kabrine götürdü. Bir taraftan da Sav'la alâkah hatıralar anlattı. Daha sonra vefatına kadar neredeyse her sene görüştük, Çamdağı'na beraber çıktık. Her seferinde yeni yeni hatıralar kaydettik. Isparta'nın hizmet tarihini çok iyi biliyor. Mübarek, kahraman ağabeyimiz, her görüşmemizde lâyük olmadığımız kadar bizleri alâka ve muhabbet ile karşıladı, bağrına bastı. Yıllarca evvel ektiği tohumların meyvesini görüp de sevinen bir insanın hali vardı kendisinde. 15 Mayıs 2010 tarihinde, 90 yaşında vefat eden Hasan Kurt ağabeyimizin mezarı Sav kabristanındadır.

BİN KALEMLİ MÜBAREK BELDE: SAV KÖYÜ (ŞİMDİ KASABA)

Sav köyünün Risale-i Nur hizmetindeki yeri ve ehemmiyeti Risale-i Nur'da şöyle geçer:

"Risale-i Nur'u binler kalemlerle en korkulu zamanlarda yazıp neşredenler, Isparta ve köylerindeki taleberlerdir. Misal olarak Sav köyünü göstermek kâfidir. Üstad Kastamonu'da bulunduğu zaman, Isparta'nın yalnız Sav köyünde bin kadar kalem senelerce Nurları yazmış, çoğaltılmasında çalışmışlardır... Bu ve bu gibi sebepler tahtında Üstad, ahir ömrünü oradaki mübarek sadık kardeşlerinin arasında karşılamak, mezarını Isparta'da Sav'da veya Barla'da vasiyet etmek üzere Isparta'ya geldi..." (Tarihçe-i Hayat, 671)

"Savlı Marangoz Ahmet diyor ki: 'Bizim köyümüz, 350 hanedir. İki hoca, bir hacı, üç adamdan başka bütün evlerimize Risaletü'n-Nur girmiştir. Kadınlara, kız çocuklarına varıncaya kadar yazıyorlar. Hatta ümmîlerden -40 yaşından yukarı- yazı yazan 10 kadar kardeşimiz vardır.'" (Sikke-i Tasdik-i Gaybî, 46)

İşte Hasan ağabeyimizin anlattığı hatıralar:

KİBRİT ÇÖPÜ KADAR BİR HİZMETİ BİLE SAKIN KÜÇÜK GÖRMİYİN

"O zaman dairemiz dardı, mahdut kimselerdik. Üstad'ımızın sağlığında hizmet edenler azdı, hizmete çok ihtiyaç vardı. Üstad hazretlerine ziyareti, Cenab-ı Hak 18 yaşında nasip etti elhamdülillah. Her vardığımda, 'Genç halinde hizmet ediyorsun. Ben seni evlâdım yerinde kabul ediyorum, manevî evlâdımsın; seni hep hizmetlerde görüyorum, memnun kalıyorum' derdi.

"Bize derdi ki: 'Kardeşlerim! Size kibrit çöpü kadar bir hizmet düşerse sakın küçük görmeyin, en büyük hizmet olarak kabul edin, ihmal etmeyin. Sizin hizmetleriniz, şimdiki hizmetleriniz Levh-i Mahfuz'da yazılıyor. Onu Allah'ın huzuruna vardıktan sonra göreceksiniz.'

"Risale-i Nur'u okuma cihetinde çok gayret gösterin. Hatta duyuyoruz, okulda okuyan kardeşlerimiz anlatıyor, 'Biz evvelâ Risale-i Nurları okuyoruz; o kafamızı kalaylıyor, sonra dersimize çalışıyoruz' diye. Eskiden bakır kaplar kalaylanır, o kaplarda yemek yemeye doyum olmazdı, tertemiz olurdu. Demek Risale-i Nur'u okudukça, içindeki hakikatleri aldıkça insanın beynini kalaylıyormuş, parlatıyormuş...

AHİR ZAMANDA BEKLENEN ZAT BUDUR

“Cenab-ı Hak, Üstad’ımıza öyle hakikatler bildirmiş ki, hiçbir müfessire, hiçbir müceddide nasip olmamış. ‘Ahir zamanda beklenen büyük zat budur’ derdi Hüsrev Ağabey. Bunu iyi bilin, bu zatın kıymetini iyi bilin. Böyle bir zat hiçbir asra nasip olmamış, ancak bize nasip olmuş. Kıymetini iyi bilin, hizmetinde fütur etmeyin.’ Onun için bu nimetin kıymetini bilelim... Tekrar tekrar tavsiye ediyorum, bir dakika bile fırsatı kaçırmayın. Üstad Hazretleri öyle derdi: ‘Vakiit, nakiit.’

“Mesela dört büyük kitap inmiş, bu dört kitap içinde Kur’an-ı Hakîm hepsinin fevkinde ve kıyamete kadar baki... O öyle olduğu gibi, Asr-ı Saadet’ten beri çok tefsirler gelmiş, onlar o asra mahsus kalmış. Risale-i Nur da geldikten sonra kıyamete kadar baki, ehl-i imanın programı olacak. İşte onun kıymetini bilelim diye bunları anlatıyorum.

ZAMAN GELECEK, RİSALELER SERBESTÇE SATILACAK

“Risale-i Nurlar baştan gizli gizli yayıldı. İslâmiyet’in ilk defa evlerde, gizli sohbetlerde yayıldığı gibi... O zaman Hüsrev Ağabey, Tahiri Ağabey gibi ağabeyler bize derlerdi: ‘Bu risalelerin böyle gizli kalacağını zannetmeyin; zaman gelecek, serbest basılacak, vitrinlerde serbestçe satılacak...’

“O gün için biz geceleri yazıyoruz, gündüzleri işe giderken saklayıp da gidiyoruz. Duvarları oyar, taharri olursa bulunmasın diye saklayıp giderdik. Üç-beş günde bir baskın gelirdi. Nurcuların isimleri belli zaten, evlerine baskın gelirdi devamlı. O ağabeyler: ‘Bir gün gelecek, imamalar hutbelerde Risale-i Nur okuyacak, vaizler bahsedecek, vitrinlerde serbestçe satılacak’ derlerdi de biz, ‘Bu mümkün mü acaba, o günler nasıl gelecek?’ diye şüpheye düşerdik. Böyle üç kişi, beş kişi bir araya gelsin mümkün değil, köy devamlı tarassut altında. ‘Nereye gidiyorsun, kiminle görüşüyorsun?’ diye devamlı takip ediliyorduk.

ÜSTAD’I GÖRÜNCE HEYECANIMDAN ORAYA YIĞILDIM

“40-50 kişi Sav’dan ve etraf köylerden toplanıp 1943 Denizli Mahkemesini dinlemeye gittik. Bir gün evvelden gittik, bir otelde kaldık. Fakat beni uyku tutmuyordu. Mübarek zatı pencereden bari görsem diye... Neyse arkadaşlarıma bir şey demeden çıktım dışarı. Hapishanenin yerini öğrendim. ‘Üstad hangi pencerede acaba?’ diye sordum. Bana ‘Şu sarmaşıklı pencere, ama yakınına fazla yaklaşma; Üstad’ımız incinir, hem polis de takip ediyor, geriden bak’ dediler. Fakat pencerenin demir parmaklıklarını sarmaşıklar sarmış, görmek mümkün değil. Neyse uzaktan baktım baktım, ama olmadı bir türlü. Ben de yanaştım pencerenin kenarına... Yanaşınca baktım, Üstad eliyle sarmaşıkları iki yana açtı. Üzerinde o beyaz cübbesi vardı. Eliyle ‘Hoş geldin kardaşım, hoş geldin kardaşım!’ diyordu. Heyecanımdan oraya yığıldım... Gözüm de devamlı orada. Sonra ‘Kardeşim! Zarar görürsün, karakola götürürler; buradan ayrıl’ dedi, ‘Ben seni duama aldım, kabul ettim. Buradan ayrıl, mahkemeyi takip et.’ İnsan ayrılamıyor ki oradan... Neyse binanın arkasına doğru gittim, ama gözüm hâlâ orada... Baktım, Üstad gene işaret ediyor, ‘Buradan uzaklaş’ diyor. O zaman dayak bol, karakola gittin mi dayaktan kurtulamazsın, hem Üstad da zarar görecek...

“Mahkemeyi dinledik, hâkim dinlemeyi serbest bıraktı. Neredeyse üç bin kişi var. Etraftan herkes gelmiş bizim gibi... Savcı bağırdı, ‘Binayı göçüreceksiniz!’ diye, üst üste dinledik. Ben Üstad’a yakındım.

“Üstad öyle heyecanlı ifade veriyor mübarek... Kollarımı sallıyor, tam duyamıyoruz, ama onlara işaret ede, ‘Risale-i Nur memleketin necat vesilesidir’ diyor. Neyse onları gene içeri aldılar...

HAFIZ ALİ AĞABEYİ VEFAT ETTİĞİ GÜN ZİYARET ETTİK

“Hafız Ali Efendi Denizli’de hapishanede ağır hastalanmış, hapishaneden hastaneye götürmüşler. Kuleönü köyünden okuttuğu bir genç de orada karakolda jandarma imiş. Ona: ‘Kardeşim, ben çok ağır hastayım, sen kumandanından üç-beş günlük bir müsaade al, bana refakatçilik yap. Fazla açık saçıklar bana tuvalete giderken, namaz kılarken yardımcı oluyor; sen bana yardımcı ol’ diyor. Nitekim Hafız Ali Ağabey o gün vefat ediyor. Neyse o asker bize haber verdi. ‘Hocam çok hasta, yarın beraat ederlerse hocamı götürürsünüz, yoksa ben sizi ziyaretine götüreyim’ dedi.

“Nitekim ertesi günü ziyaretine götürdü. Mübarek zat neredeyse sekerat halini almış... Bir odanın köşesinde yatıyor, odası müsait idi. Hepimiz elini öptük, çok memnun olduğunu söyledi. ‘Kardeşlerim! Benim bu günlerde yüzde 99 berzah kapısını açma ihtimalim var. Ölümü severek karşılayalım, ölümü gülerak karşılayalım. Nur talebeleri ölümden korkmaz. Üzüldüğüm bir nokta ise: Şimdiye kadar bunlar bize serbestçe vazife yaptırmadı; vay geliyorlar, vay gidiyorlar, baskın var, yakalayacaklar gibi hep endişeli oldu. İnşallah Risale-i Nur küfrün bel kemiğini kırarak, Risale-i Nur perdeyi yırtacak, esas hizmetler şimdiden sonra olacak. Ben o hizmetlere erişemediğim için üzülüyorum!’ dedi. İleriyi görüyor gibi mübarek her şeyi söyledi. Hep dedikleri çıktı... Biz helâlleştik. O jandarmaya: ‘Bize er geç haber getir, kendi de işaret etti, vefat edebilir’ di-

ye tembih ettik. Buradan ayrılmayalım diye karar verdik, kaldığımız otele gittik. Nitekim erkenden namaza kalktığımızda haber getirdi jandarma, mübarek zat Rahman'a kavuşmuştu. Allah şefaatine nail eylesin!

“O gün cenazeyi bize verirler mi diye kaldık. Mümkün değil, vermediler... Savcıya kadar çıktık, vermedi. ‘Bunun nasibi buradadır, beraat etseydi olurdu belki...’ demiş savcı. Cenazeyi almaktan geçtik, bizi cenaze işlerine de karıştırmadılar. Hastanenin adamları varmış. Mübarek zatı gözümüz arkada kalarak bıraktık. O resmî adamlar defnetti Hafız Ali ağabeyi.

ÜSTAD ELİYLE BİZE BAL YEDİRDİ

“Üstad’ı esas görüşüm, vefatına kadar Isparta’da kaldığı günlerde oldu. Eskiden beri Isparta’nın bütün icraatını Hüsrev Ağabey yapardı. Mesela çoluk çocuğunu hep bu yola hibe, feda etmiş, evinden hiç çıkmadan devamlı yazıyla meşgul olmuş, Hafız Ali’nin vefatından sonra da yük ona kalmıştı... Telifat olsun, mektuplar olsun ona gelirdi. O çabuk çoğaltır, seri yazardı, nereye gidecekse götürülürdü. Biz Sav köyü olarak sekiz kişi karar aldık, her gün bir kişi Hüsrev ağabeyin evini yoklayacak, yazılanlar nereye gidecek, nereye götürülecek diye...

“Bir gün ben vardım. Hüsrev Ağabey ‘Kardeşim Hasan, Gökdere köyünden Hacı Abdurrahman iki kamyon meşe odunu göndermiş; Sav’dan ihlâşlı gençlerden gelin nacaklarla, bıçklarla o odunları bölüverin’ dedi. Üstad üç ay kadar Hüsrev ağabeyin üst katında kalmıştı. O zaman oluyor bu hadise... Ben hemen haber yolladım, 37 kişi olduk. Evin önünde boşluklar vardı, odunlar oradaydı. Odunları bölerken yanımızda Mehmet Çavuş diye bir zat vardı, Sav köyünden yaşlı bir zattı. Hemen sessizce ‘Üstad bize bakıyor’ dedi. Üstad’a doğru baktım, ellerini kaldırmış, dua ediyordu.

“Baktım Üstad selâm verdi bize, geri çekildi. Aradan beş-on dakika geçti, Bayram ağabeyi göndermiş. ‘Bu odun bölen kardeşlerin anne baba ve kendi isimlerini yaz getir, dua edeceğim’ diye... Bayram Ağabey ismini aldı gitti. Aradan yarım saat geçti, hepimize birer delikli 25 kuruş göndermiş. Kırmızı bakırdan, kenarları tırtıklı... Resim olmadığından Üstad onlardan taşımış. Zübeyir’i geldi, dedi: ‘Üstad’ımızın selâmı var, hakkınızı helâl etmenizi istiyor, o size hakkını helâl ediyor. Bu paraları 25’er lira yerine kullanacaksınız, kesenin dibine koyacaksınız.’ Biz çok sevindik...

“Neyse biraz sonra iş bitti. İş bitince biz 18 kişi kalmışız. Hemen Zübeyir Ağabey geldi. ‘Kardeşler gitti mi?’ dedi. Bir kısmının gittiğini söyledik. ‘Üstad size bal yedirecek’ dedi. Mübarek Üstad’ımız o kadar memnun olmuş ki, çay kaşığından biraz büyük bir kaşıkla, ortaya konan tabaktan kendi eliyle ağzımıza sırayla bal yediriyordu. Bir de ‘Kahramanlar! Kahramanlar! Savlı kardeşler!’ diye eliyle okşuyordu bizi. Orada bize üç-beş dakika ders yaptı. ‘Kardaşlarım! Bilhassa Savlılar, siz çok şükredin ki, Cenab-ı Hak lûtfunu size ihsan etmiş. Çok köyler var ki Risale-i Nur’dan hiç haberleri yok. Bak elhamdülillah 37 kişi gelmişsiniz... Bu hizmetiniz boşa mı gidiyor sanıyorsunuz? İnşallah onun mükâfatını ötede göreceksiniz. Ne mutlu böyle hizmetler nasip olanlara...’ diye bize müjdeler verdi.

ÜSTAD NAMAZA DURDUĞUNDA EV SALLANIRDI...

“Üstad Hazretleri yine Hüsrev ağabeyin evinin üst katında otururken, bir gün ben kalın odun parçalarını ufalıyorum. O zamanlar devamlı Hüsrev ağabeye gelip gittiğimden çok samimiyiz. Herkes de Hüsrev ağabeyin yanına sokulamıyor. Aynı Üstad’ın yanına herkesin giremediği gibi... O da evinden çıkmadığından dolaylı... Bir kere görsek de gitsek diyenler çok oluyordu.

“Hüsrev Ağabeye dedim: ‘Ağabey, Üstad’ın eline bir su döksek, müsaade alırsanız arkasında da cemaat olarak bir namaz kılsak...’ Hüsrev Ağabey dedi ki: ‘Üstad, tam senin karşıdaki pencerede tashih ediyor, öğlen namazına yarım saat kala kitabı rafa koyar, kalemleri kaldırır.

Sen takip et, kitabı rafa koyup kollarını sıvamaya başlayınca, o aşağı iner, sen de odunları seleye doldur, merdivenin dibinde odun rafı var, oraya dökersin. O da yukarıdan gelince, ben sizin arzunuzu söylerim.’

“Ben pencereden Üstad’ı görürdüm, beş-altı çeşit kalemi vardı. Sarıgının arasına birini kor, öbürünü çıkarır, değiştirirdi. Bayram Ağabey anlatırdı: ‘Üstad’tan bir isteğimiz olduğunda Tahiri ağabeye söyletirdik, o şefaatchi olurdu. Tahiri Ağabey gitti mi Üstad’a, o iş olurdu. Ben de o hesap, Hüsrev ağabeyi şefaatchi yapmıştım. Hüsrev ağabeyin dediği gibi yaptım...’

“Üstad ayaklarından çorapları çıkarmış, paçalarını sıvamış... Ayakları, başparmakları büyük büyük, düzgün... Tâ ayağından tepesine kadar bakıyorum artık... Hüsrev Ağabey de alt kattaki odasından çıktı. Üstad: ‘Kardeşim Hüsrev, bu genç kimdir?’ dedi. Hüsrev Ağabey: ‘Efendim, bizim odunumuzu bölen, bu kardeşimiz... Bu kardeşimiz kaç senedir bize hizmet ediyor...’ dedi.

İzmir Karşıyaka cemaati olarak Savlı Hasan Kurt ağabeyle beraberiz 21 Ağustos 1993

Üstad pencereden benim odun böldüğümü görüyordu uzaktan. Üstad, ‘Maşaallah! Maşaallah!’ deyip beni okşadı, başımdan öptü. Üstad başından öpmeyi çok mühim tutarmış, Bayram Ağabey öyle derdi... ‘Hizmetten memnun oldu mu, başımızdan öperdi’ derdi. Resulullah da öyle yaparmış. Üstad başımdan öptü, sırtımı okşadı, yüzümü gözümü okşadı, ‘İnşaallah Cenab-ı Hak seni bu yoldan ayırmasın, cennet köşkleri nasip etsin sana!’ dedi.

“Hüsrev Ağabey: ‘Efendim, bu kardeşimiz abdest suyunuzu dökmek istiyor’ dedi. ‘Dökebilir kardeşim’ dedi. ‘Cemaate iştirak etmek istiyor’ dedi. ‘Edebilir’ dedi. Elhamdülillah suyunu döktük... Hüsrev Ağabey tembih ediyordu: ‘Çok titiz davranır. Şunu şöyle yap, bunu böyle yap. Sapından değil, altından tut. Suyu bir karar dök, çok dökme, az da dökme, nasıl işaret ederse öyle hareket et. Peşkiri verirken iki ucundan tut, parmaklarıyla tut.’ Üstad’ın oturağı var, ona oturuyor. Büyük bir abdest bezi var... Gerisini kendisi yapıyor artık...”

“O namaza duruşunu nasıl tarif edersin, nasıl tarif edersin! Kibleye döndükten sonra ‘İlâhî yâ Rabbi!’ diyor, bir dakika filan duruyor, tekrar bir daha, ‘İlâhî yâ Rabbi!’, tekrar bir daha, ‘İlâhî Ya Rabbi!’ Üç defa diyor. O öyle dedikçe sanki sarsılıyor gibi ev... Öyle heybetli kılıyor Üstad... Namazdan sonra tekrar elini öptüm, gene okşadı. ‘Ben seni ömrünün sonuna kadar duama dâhil ettim’ dedi. İsmimi, babamın ismini sordu. ‘Baban Mustafa, annen Âişe, kendin Hasan... Belki de Âl-i Beytten olabilirsin’ dedi.

HİÇBİR CEMAATE NASİP OLMAMIŞ MERTEBE

“Artık bundan sonra ziyaretine, hizmetine girerdik. Bir ziyaretimde Üstad şöyle dedi:

“‘Kardeşlerim! Bu Risale-i Nurlar insana öyle meratip veriyor ki, hiçbir cemaate nasip olmamış...’ Size canlı şahit olarak anlatacağım, Risale-i Nur hangi mertebeleri veriyormuş anlatacağım. ‘Hafız Mehmet, Mehmet Zühtü, Hafız Ahmet... Bu üç zat az zamandaki hizmetlerinin mükâfatı olarak ben onların ruhlarının semalarda aktapları geçtiğini görüyorum’ dedi. Sert kelimelerle üç defa ‘Ben onların ruhlarını semalarda aktapları geçtiğini görüyorum’ dedi. Bu sözleri Hafız Mehmet’in oğlu Tevfik Gül Ağabeye de demiş. Babası Hafız Mehmet¹ Üstad’tan evvel vefat etti.

ÜSTAD, SAV’A VEDALAŞMAYA GELMİŞTİ

“Bir gün üç arkadaş, Sav’dan Üstad’a gidiyoruz. Dehşetli bir soğuk var. Hem de odun satmaya gidiyoruz o arkadaşlarla... Baktık Üstad buraya, Sav’a geliyormuş. 1959’da filan oluyor bu hadise...”

Vedalaşmaya, helâlleşmeye geliyormuş bizimle. Hüsnü Bayram kardeşimiz de şoförü... Hüsnü daha evvel hiç Sav’a gelmemiş, yolu bilmiyor. Yukarıdan salmış arabayı, süratle geliyor. Isparta’dan gelen çayın suyu orayı oymuş. Üstü buz, altı su, zemheride... Araba hızla gelince ön tekerleği o çukura oturmuş. Oturunca gelen suyu da kesmiş. Su başlamış birikmeye... Çıkıp da çalıştıramamışlar taksiyi. Çalıştıramayınca su nere-

¹ Sohbetin tam bu anında içeriye sarıklı, sakallı, nuranî, ciddî bir zat girdi. Abdülkadir Zeybek idi gelen... Az evvel Üstad’ımızın aktapları geçtiğini söylediği Hafız Mehmet ağabeyimizin anne tarafından torunu imiş. Tam dedesinin adı söylenirken geldi. Elbette, aktapları geçen bir zatın torunuydu O... Hasan Ağabey çok ilgilendi, yanına oturttu. Abdülkadir Ağabey çok mübarek bir zat. Sav’da 50-60 hafız yetiştirmiş. Sav’da fahrî olarak en büyük hizmeti yapmış. On iki ay da hapis yatmış...

deyse Üstad'ın ayaklarına gelecek şekilde yükselmiş. Biz uzaktan Üstad'ın taksisini gördük. Zübeyir, 'Yetişin kardeşler! Üstad'ımız içeride duruyor, biz burada kaldık...' dedi.

"Baktık, çökmüş araba, su da birikmiş, çamur diz boyu... Paçaları kolları sıvadık, suya girdik. 'Ön tekerleği kaldırım' dedi Hüsnü Kardeş. Tutup kaldırıncı taksi çıktı geriye. Üstad öyle sevindi, öyle sevindi ki... 'Kahraman Savhılar! Ben nerede sıkıntı çeksem imdadıma koşuyorsunuz, maddî manevî benim ağırlıklarımı siz çekiyorunuz. Siz gelmeseydiniz burada soğukta kalacaktık!' diye epey bir dua etti.

Dedi ki: "Sav'a çok hizmetiniz geçti, çok memnunum. Bana hakkınız geçti, benim vâdem (ecelim) yaklaştı, sizinle vedalaşmaya varıyordum... Siz bana vekillik yapın, bütün Sav halkıyla helâlleşmeye... Benim selâmımı söyleyin. Ben onlara hakkımı helâl ediyorum, onlar da bana haklarını helâl etsinler.' Üstad bize bu şekilde selam emanet etti, biz de o vazifeyi yaptık elhamdülillah...

SAV'DA HİZMETLER NASIL YAPILIYORDU?

"İçimizden bir fâsık, aleyhimizde bir şahıs çıkmadı. Umum Savhılar, risaleleri kabul etmiş durumdadır. Kadın erkek, genç ihtiyar umumen faaliyette... Bin kalem böyle işte... Mesela Efe Şükrü'nün ihtiyar kayıvalıdesi gider dağdan odunu getirir, sobasını yakar: 'Sen vazifeni yap, sen yazını yaz, buraya bakma' derdi. Bu şekilde hanımlar...

"Abdülkadir (Zeybek) kardeşin validesinin (Üstad'ın, semada aktaplarla gördüm dediği Hafız Mehmet Gül'ün kızı) anlattığı bir hatırası var. Onu anlatayım size, çok enteresandır:

"Bizler rençperiz, arazilerimiz var, ekiyoruz biçiyoruz. Mahsulün orak vakti, harman vakti gelmiş. Validesi de evden çocukları bırakıp gelemiyor. Bir ara tarlaya gelip bakıyor, babası ailesiyle tarlada çalışıyor. Fakat başlarında bu Abdülkadir yok. Eve varayım da şu oğlana bir darılayım, 'İhtiyar halimizle bize yardım etmiyorsun diyeyim' diyor. Eve geliyor bir bakıyor; talebelerin başında kimi yazıyor, kimi ezberliyor, kimi okuyor. Birden: 'Eyvah! Ben neden böyle düşündüm? Ben ne yaptım? Ne olursa olsun oğlum hizmet etsin, oğlum hizmetten geri kalmasın' diyor ve oğlu Abdülkadir'in hizmetine mâni olmuyor.

TEKSİR MAKİNESİ İBRAHİM GÜL'ÜN EVİNDEYDİ

"Teksir makinesi, İbrahim Gül'ün evindeydi, teksir orada yapılırdı. Teksir zamanı biz 20-25 kişi dizilir, kâğıt mürekkebi henüz emmediğinden mürekkep dağılmasın diye çıkamı hemen birimiz kapar, kurusun diye çaktığımız cıtalara asardık. Bazı kâğıtlar âdi çıkar, bizi çok uğraştırırdı. Kolu çevirdikçe çıkan kâğıtları sırayla kapıp sererdik kurusun diye...

"Teksir işi üç-dört sene İbrahim Gül ağabeyin evinde devam etti. O zaman Tahiri Ağabey, Ali İhsan Tola Ağabey, bazen Şaban Ağabey gelirdi. Bizim Sav'dan da Tahiri Ağabey kaç kişi bulunsun derse, ona göre bulunurdu. O zamanlar evinde teksir makinesi bulundurmamak cesaret meselesiydi. Duysalar hemen hapishaneye, hem de çoluğu çocuğuyla hapse atarlardı. İşte o çok korkulu günlerde o mübarek, o cesareti gösterdi. Teksir makinesi onun evine kuruldu. Evinin üç odası vardı. Bir odasında kendisi ve ailesi durur, iki odasında da risaleler teksir edilirdi. Bu, senelerce devam etti. İbrahim Gül'ün adı Emirdağ Lâhikası'nda geçer:

"Aziz, sıddık kardeşlerim! Ben size bugün mektup yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telâşta iken, aynı dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem teselli, hem büyük sevince vesile olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektup olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sair şeylerimi de size beyan etsinler. Said Nursî (Emirdağ Lâhikası-II, 56)

İbrahim Gül 1 Temmuz 1892 Sav doğumludur, 7 Ağustos 1956 tarihinde Sav'da vefat etmiştir.

EVİNİ HİZMETE AÇANLARA ÜSTAD'IN BÜYÜK MÜJDESİ

"Üstad'ın zahir bir kerametini anlatayım: Mustafa Gül ve Hafız Mehmet'in amcaoğulları İbrahim Gül'le alâkalı müjdeli bir hatıra:

"Sonradan, ileriki senelerde İbrahim Ağabey ağır hastalandı, mübareğin karnında su birikmişti. Hatta bir gün evine geldim, baktım çok ağır hasta. Başını sallıyor. Tahammül edemeyecek vaziyette; müsaade istedim, ayrıldım.

"Sabahleyin evden çıktım, baktım Üstad'ın taksisi mescidin önünde. Hemen koştum, vardım arabaya. Meğer Üstad, İbrahim ağabeyin vefat edeceğini manen görmüş, müjdeye gelmiş... Baktım Hüsvrev Ağabey, Üstad'ı arabadan çıkarmış... Hüsvrev Ağabey önde, Üstad geride duruyorlar. Bahardı galiba, mayıs ayı olabilir. (1956 Temmuz ayı sonu. Ö.Ö.) Üstad her yere giderken yorgana bürünür giderdi, yine arkasında yorgan bürülü...

“Hüsrev Ağabey bana: ‘Kardeşim Hasan! Üstad’ımız, İbrahim Onbaşı (Gül) ile Mustafa Gül’ü ziyarete geldi, taksi çıkmaz diye burada iniverdik. Mustafa Gül’ü buraya kadar çağırver’ dedi. Hâlbuki araba oraya çıkardı. Hemen Mustafa Gül ağabeyin evine koştum. Ailesi çıktı:

“O, filan tarlaya gitti, 1,5 saat sürer’ dedi. Hüsrev ağabeye aynısını söyledim. ‘İbrahim Onbaşı’yı çağır gel’ dedi.

“Akşam ziyaretine vardım ağır hasta, konuşmaya vakti yok’ dedim.

“Çok mu ağır hasta? Bizim geldiğimizi söyle, belki gelebilir...’ dedi. Ben de çağırılmaya gittim.

“İbrahim Ağabey beni görünce: ‘Oğlum Hasan, sen misin? Konuşmaya vaktim yok’ dedi.

“Ama sana bir müjdeyle geldim, Üstad Hazretleri gelmiş seni bekliyor’ dedim. ‘Ne! Nerede?’ dedi. Mübarek hemen kalktı, ‘Tut kolumdan’ dedi. Bastonu eline verdim, koluna girdim.

“Üstad’ımız, İbrahim Onbaşığı görünce bağırarak:

“İbrahim Onbaşı! Siman ne diyor, biliyor musun?’

“Bilmiyorum Üstad’ım! Her şeyi sen öğrettin, biz ne biliyoruz ki zaten...’ ‘Ben Cennete gidiyorum! Ben Cennete gidiyorum! Ben Cennete gidiyorum! İşte senin siman böyle diyor’ dedi Üstad’ımız.

“İbrahim Ağabey, ‘Senin gibi zatlar müjde ederse bana ne mutlu, çok şükür, bin şükür!’ dedi. Neyse yanıştı, Üstad’ın ellerini öptü.

“Üstad: ‘İnşaallah Cenab-ı Hak sana öyle kasırlar hazırladı ki, hibe ettiğin, odaların kaç katımı Cenab-ı Hak sana orada hazırladı, orada göreceksin...’

“Senden Allah razı olsun Üstad’ım! Bizi dalâletten sen kurtardın. Senin bu müjden bana yeter gayrı...’ dedi. Üstad ‘Götür kardeşim, yatsın yatağına’ dedi. Bir pazartesi günü bu hal oldu, ertesi pazartesi toprağa düştü mübarek... Meğer Üstad, vefat edeceğini hissetmiş, ona müjdeye gelmiş.

50 KİLOLUK KİTAP ÇUVALIYLA SAV’DAN BARLA’YA...

“Üstad Emirdağ’dayken, Hüsrev ağabeyden 50 tane Zülfikâr mecmuası istemiş. Ben de Hüsrev ağabeye varmıştım. ‘Kardeşim Hasan geldiğin iyi oldu, bir sıkıntımız var...’ dedi. ‘Hayrola ağabey, ne oldu?’ dedim. ‘Üstad Hazretleri 50 tane Zülfikâr mecmuası istemiş. Eskiden bura postaneden yolluyorduk, haber geldi, yeni bir müdür gelmiş, ‘Sakin benden habersiz Kur’an harfiyle bir harf bile olsa kitap göndermeyin’ diye emir vermiş. Şimdi oradan yollasak kitaplar mahvolur!’ dedi.

“Hüsrev Ağabey, Üstad’ın emrine o kadar ehemmiyet verirdi ki, hemen harfiyen yerine getirirdi. ‘Oradan gönderemiyoruz, Üstad’ın emrine yerine getirmek lazım, ne yapalım?’ dedi. Ben de: ‘Sen bilirsin ağabey, sen ne dersen onu yapalım, biz bilmiyoruz’ dedi. ‘Şöyle bir şey aklıma geliyor: Ben şimdi sana para vereceğim, bir organ bir çuval alacaksın, sen bu kitapları sırtında Eğirdir’e götüreceksin. Eğirdir’de Ali Savran (Çilingir Ali) var; o, orada hizmeti yapan kardeşimizdir, sen kitapları ona ver, o ne yapar eder, kitapları Üstad’a gönderir... Gider misin kardeşim?’ dedi. ‘Hay, hay ağabey’ dedim. Gittim çarşıya, organ aldım, çuval aldım. Gençlik de var, hizmet üzerimize terettüp etti mi ihmal edemedik. ‘Ne kadar koyalım?’ dedi. ‘Hepsini koyalım’ dedim. ‘Ne ediyorsun sen kardeşim! Bir buçuk kilo gelir bu kitabın bir tanesi...’ Tam da ağustos ayı, hava sıcak... Yirmi beş-otuz kadar kitap koyduk. Dedi: ‘En aşağı 50 metre yolun dışından, ormanın içinden gideceksin.’

“Kitapları aldım sırtıma, gide gide Eğirdir’e varmadan Findos Köyü’nü geçtin mi bir değirmen vardı, orada bir su akardı o zaman, bir de söğüt ağacı vardı. Evvelâ çuvalı ormanda sakladım. Sırtımda köpük çıkmış sıcağın... Abdest aldım, söğütün gölgesinde namazımı kıldım. Başım ağırlandı, biraz yatayım dedim. Hemen dalmıştım ki bir bağırıtı: ‘Heeyt! Kalk bakalım, kimsin, burada ne yapıyorsun?’ Baktım ki jandarma, tekme alıyor. O zamanlar jandarma, karakollardan muhtarlaraya yayan olarak emir götürürdü. Herhalde beni görmüşler... O zamanda herkes karışıyor... Jandarması, bekeçisi, polisi hepsi Risale-i Nur’un aleyhinde. Hâlbuki o jandarmalar bir hacının, hocanın veya bir Müslüman’ın evladı. ‘Kimsin, ne yapıyorsun burada?’ dediler. Birden aklıma geldi: ‘Ben şu köyde çobanım, mal güdüyorum, buraya su içmeye geldim’ dedim. ‘Muhtar köyde mi?’ dediler. ‘Ben dağdayım, ne bileyim muhtar!’ dedim. ‘Sigaran var mı?’ ‘Yok.’ ‘Kibritin var mı?’ ‘Yok.’ ‘Sende hayır yok be!’ dediler, çekip gittiler. Ben de içimden ‘Sizde de iş yok be!’ dedim. İyi ki çuvalı ihtiyaten ayrı yere koymuşum... Neyse aldım çuvalı, akşam namazına yakın Eğirdir’de Ali Savran’ın evine indirdim. Ali Savran’ın validesi çok mübarek bir insandı, Üstad ona hususi dua edermiş. Beni görünce: ‘Hasan’ım ne bu halin, kapkara kesilmişsin, ne getirdin yine?’ dedi. ‘Nur getirdim Nur, valide...’ dedim. ‘Zaten senin Nur’dan başka ne işin var!’ dedi. ‘Ali gel oğlum, bak Savlı Hasan bir şey getirmiş, koş gel’ dedi. Hüsrev ağabeyin mektubunu verdim, meseleyi anlattım. ‘Evelallah ben bunları iletirim Üstad’a’ dedi.

“O sıralarda da Hasan Feyzi manzumelerinden Üstad Hazretleri sekiz tane Hüsrev ağabeye göndermiş, ‘mühim yerlere gönderilsin’ diye de söylemiş. Hüsrev Ağabey: ‘Bunları Ali Savran’a teslim et. Ertesi günü de Barla’ya, Bedre’ye, İslâmköy’e, Kuleönü’ne, Sav’a birer tane verilsin’ demişti. Neyse o gece orada yattık, ertesi gün de yayan olarak Bedre’ye, Barla’ya², İslâmköy’e vs. birer tane dağıttım elhamdülillah. Cenab-ı Hak o vazifeyi de öylece yaptırmış oldu.”

---

² Eğirdir’den Barla sekiz saat çekerdi...